

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 334

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

53 tomas
2010 m. gruodžio 10 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
	III <i>Parengiamieji aktai</i>	
	Audito Rūmai	
2010/C 334/01	Nuomonė Nr. 6/2010 (<i>teikiama pagal SESV 322 straipsnį</i>) dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento pasiūlymo	1
	Klaidų ištaisymas	
2010/C 334/02	Audito Rūmų 2009 finansinių metų metinės biudžeto vykdymo ataskaitos su institucijų atsakymais klaidų ištaisymas (OL C 303, 2010 11 9)	18

LT

Kaina:
3 EUR

III

(Parengiamieji aktai)

AUDITO RŪMAI

NUOMONĖ Nr. 6/2010

(teikiama pagal SESV 322 straipsnį)

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento pasiūlymo

(2010/C 334/01)

TURINYS

	Dalys	Puslapis
Santrauka	I–XV	3
Įvadas	1–4	4
Biudžeto principai	5	4
Asignuotosios įplaukos	6–9	4
Komisijos pasiūlymas	6	4
Analizė	7–8	4
Rekomendacija	9	5
Toleruotina klaidų rizika	10–23	5
Komisijos pasiūlymas	10–11	5
Analizė	12–22	5
Tikslas	13–15	5
Apibrėžimas ir įvertinimas	16–17	5
Toleruotinos rizikos lygio įvertinimas	18	6
Funkcijos ir atsakomybė	19–22	6
Rekomendacija	23	6
Biudžeto vykdymo būdai ir valstybių narių prievolės	24–36	6
Komisijos pasiūlymas	24–25	6
Analizė	26–35	6
Komisijos ir valstybių narių atsakomybė	28	7
Žemės ūkiui skirtų administracinių susitarimų taikymas kitose srityse	29–32	7
Pasiūlymų išlaidos	33	7
Suderinamumas su rezultatais grindžiama kompensavimo sistema	34	7
Kaip Komisija naudosis informacija?	35	7
Rekomendacija	36	7
Mokėjimai, susigrąžinimo veiksmai ir viešieji pirkimai	37	7
Patikos sąskaitos	38–41	8
Komisijos pasiūlymas	38	8
Analizė	39–40	8
Rekomendacija	41	8

	<i>Dalys</i>	<i>Puslapis</i>
Dotacijos ir apdovanojimai	42	8
Finansinės priemonės	43–47	8
Komisijos pasiūlymas	43	8
Analizė	44–46	8
Rekomendacija	47	9
Išorės auditas	48–69	9
Metinė ataskaita	49–63	9
Komisijos pasiūlymas	49	9
Analizė	50–62	9
Rekomendacija	63	10
Specialiosios ataskaitos	64–68	10
Komisijos pasiūlymas	64	10
Analizė	65–67	11
Rekomendacija	68	11
Tolesni su išorės auditu susiję klausimai	69	11
Europos patikos fondai	70–78	11
Komisijos pasiūlymas	70	11
Analizė	71–77	11
Administraciniai klausimai	72–73	11
Išlaidos	74–75	11
Atskaitomybė ir audito atlikimo tvarka	76–77	12
Rekomendacija	78	12
Finansinio reglamento modelis viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystės įstaigoms	79–82	12
Komisijos pasiūlymas	79	12
Analizė	80–81	12
Rekomendacijos	82	12
Pastatų pirkimo finansavimas	83	12
Galutinės nuostatos	84	12
Klausimai, kuriems Komisijos aiškinamajame memorandume nebuvo suteikta svarba	85	12
Išankstinio finansavimo patvirtinimas	86–89	12
Komisijos pasiūlymas	86	12
Analizė	87	12
Rekomendacija	88–89	13
Ataskaitų pateikimas ir apskaita	90–93	13
Komisijos pasiūlymas	90	13
Analizė	91–92	13
Rekomendacija	93	13
Pagal Sutartį įsteigtoms agentūroms ir kitoms įstaigoms taikomi Finansiniai reglamentai	94–100	13
Komisijos pasiūlymas	94	13
Analizė	95–98	13
Rekomendacija	99–100	14
Ataskaitų teikimo reikalavimai	101–102	14
PRIEDAS. Komisijos pakeistas tekstas ir Audito Rūmų pasiūlymas		

EUROPOS SĄJUNGOS AUDITO RŪMAI,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 322 straipsnį, ir į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) pasiūlymą ⁽²⁾,

atsižvelgdami į Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pirmiau minėto projekto, kurį Audito Rūmai gavo 2010 m. rugsėjo 3 d., ir į 2010 m. birželio 23 d. Parlamento pateiktą prašymą,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

Santrauka

- I. Europos Sąjungos finansų valdymo tobulinimas bei reikalavimo, kad Komisija būtų atskaitinga už savo vykdomą lėšų valdymą, nustatymo tvarkos gerinimas yra svarbi užduotis, kurią vykdant teisės aktai gali vaidinti tam tikrą vaidmenį: siūlomos pataisos apima pakeitimus, kurie padės vadovams priimti protingus sprendimus. Kai kurie siūlomi pakeitimai yra susiję su ženkli procedūrų supaprastinimu. Tačiau vien teisės aktų nepakanka: pagrindiniai patobulinimai bus atlikti Komisijos, kitų institucijų bei valstybių narių vadovams vykdant atitinkamus veiksmus.
- II. Komisija apibūdino šį pasiūlymą kaip pasiūlymą, kuris peržengia įprastines kas trejus metus atliekamos peržiūros taikymo apimties ribas. Tačiau iš tikrųjų siūlomi pakeitimai yra mažiau ambicingi nei juos stengiamasi apibūdinti. Pavyzdžiui, aiškinamajame memorandume (42 dalyje) kalbama apie dotacijų tvarkos, pagrįstos gamybos priemonėmis, pertvarkymą į išdirbiais grindžiamą sistemą. Iš tikrųjų, nors pasiūlyme pateikta tam tikrų naujovių, pavyzdžiui, yra numatytos nuostatos dėl apdovanojimų įteikimo, siūlomais pakeitimais šis siekis nėra įgyvendinamas.
- III. Komisijos pasiūlymas dėl išorės asignuotųjų įplaukų yra tinkamai pagrįstas, tačiau nėra tikslinga ir toliau taikyti vidaus asignuotųjų įplaukų kategoriją (6–9 dalys).
- IV. Komisija teikia pasiūlymus dėl toleruotinos klaidų rizikos. Audito Rūmai pažymi, kad toleruotinos rizikos sąvokos apibrėžimui ir taikymui būdingas didelis neapibrėžtumas. Panašu, kad Komisijos pasiūlyme toleruotinos rizikos sąvoka naudojama tik kaip pagrindas sprendžiant, koks neteisėto lėšų išmokėjimo lygis turėtų būti laikomas priimtinu *ex post*. Audito Rūmai siūlo Parlamentui ir Tarybai apsvarstyti, ar finansiniuose reglamentuose turėtų būti reikalaujama, kad Komisija pagerintų savo atliekamą pasiūlymų dėl išlaidų tikrinimą tuo metu, kai šie pasiūlymai yra teikiami, bei patobulintų klaidų priežasčių nustatymą. Finansiniu reglamentu neturėtų būti siekiama apriboti Audito Rūmų atsakomybės, susijusios su tinkamo reikšmingumo lygio nustatymu (10–23 dalys).
- V. Komisijos pasiūlymas dėl valdymo būdų yra susijęs su svarbiu reikalavimu parengti valdymo patikinimo deklaraciją dėl visų lėšų, kurios yra valdomos bendrai su valstybėmis narėmis, panaudojimo. Tačiau suformulavus šiuos pasiūlymus iškyla su išlaidomis, praktiškumu ir atsakomybe susiję klausimai, kurie turi būti kruopščiai išnagrinėti (24–36 dalys).
- VI. Audito Rūmai rekomenduoja, kad įgyvendinimo reglamente būtų atsižvelgta į anksčiau Audito Rūmų suformuluotas su patikos sąskaitomis susijusias pastabas (38–41 dalys).
- VII. Tikslinga į Finansinį reglamentą įtraukti konkretų finansinių priemonių naudojimo teisinį pagrindą. Tačiau Audito Rūmai pažymi, kad siūlomame Finansinio reglamento papildyme nenagrinėjamas atsakomybės klausimas. Neaišku, ar Komisija tikisi į Europos Sąjungos balansą įtraukti visas finansines priemones (43–47 dalys).
- VIII. Nemenka pasiūlymų dėl išorės audito dalis apribotų Audito Rūmų gebėjimus veiksmingai vykdyti Sutartyse įtvirtintas jų pareigas. Todėl Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai atmesti didžiąją šių pasiūlymų dalį (48–69 dalys).
- IX. Komisija siūlo kurti Europos patikos fondus. Audito Rūmai atkreipia Parlamento ir Tarybos dėmesį į su šiuo pasiūlymu susijusius kylančius administracinius, atskaitomybės ir audito klausimus (70–78 dalys).
- X. Pagal nuostatos dėl „supaprastinto finansinio reglamento modelio“, taikomo siūlomoms specialioms viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms, formuluotę nėra aiškiai reikalaujama, kad būtų konsultuojamasi su Audito Rūmais. Audito Rūmai mano, jog yra svarbu užtikrinti, kad šis dokumentas jokiais atžvilgiais neapribotų Audito Rūmų gebėjimų atlikti ES lėšų panaudojimo auditą (79–81 dalys).

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1

⁽²⁾ COM(2010) 260 galutinis, 2010 m. gegužės 28 d.

- XI. Audito Rūmai rekomenduoja dar labiau sugriežtinti nuostatą dėl išankstinio finansavimo, aprėpiant vadovybės veiksmus, kurie yra vykdomi siekiant sumažinti susikaupusius nepatvirtintus mokėjimus (86–89 dalys).
- XII. Pasiūlymuose pateikti tam tikri ataskaitų parengimo ir pateikimo tvarkos supaprastinimai. Be to, Audito Rūmai rekomenduoja iš naujo suformuluoti ir tiksliau įvardyti Komisijos išpareigojimus, susijusius su finansinių ataskaitų rengimu vadovaujantis tarptautiniu mastu pripažintais standartais (90–93 dalys).
- XIII. Audito Rūmai rekomenduoja aiškiau išdėstyti Komisijos pasiūlymą dėl agentūrų audito siekiant kiek įmanoma labiau padidinti galimą šio pasiūlymo indėlį suteikiant bendrą patikinimą dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo (94–99 dalys).
- XIV. Audito Rūmai siūlo atlikti ataskaitų teikimo reikalavimų peržiūrą (101–102 dalys).
- XV. Apskritai paėmus, Finansinio reglamento naujoje redakcijoje pateikti pasiūlymai suteiks Komisijai galimybių padidinti skaidrumą ir pagerinti finansų valdymą. Tačiau sektorių teisės aktų supaprastinimas vis dar yra svarbus žingsnis užtikrinant ženklų rezultatų pagerėjimą.

Įvadas

1. Komisijos pasiūlyme (COM(2010) 260 galutinis) pateikta daug išsamių siūlomų Finansinio reglamento straipsnių pakeitimų. Prie šio pasiūlymo pridėtame aiškinamajame memorandume pakeitimų paskirtis ir pobūdis apibendrinami grupuojant straipsnius. Audito Rūmų nuomonėje, kiek tai įmanoma, laikomasi Komisijos aiškinamojo memorandumo struktūros.
2. Šioje nuomonėje, prireikus, daroma nuoroda į Komisijos tekstą (SEC(2010) 639/2), kuriame nurodyti galimi Komisijos reglamento, kuriuo įgyvendinamas Finansinis reglamentas, pakeitimai. Šioje nuomonėje nesiekama teikti pastabų dėl viso šio dokumento teksto.
3. Europos Sąjungos finansų valdymo tobulinimas bei reikalavimo, kad Komisija būtų atskaitinga už savo vykdomą lėšų valdymą, nustatymo tvarkos gerinimas yra svarbi užduotis, kurią vykdant Finansinio reglamento pakeitimai gali vaidinti tam tikrą vaidmenį: siūlomos pataisos apima daug sveikintinų pakeitimų, kuriuos priėmus šis procesas bus toliau plėtojamas. Tačiau, kaip Audito Rūmai jau yra anksčiau pažymėję⁽¹⁾, tam, kad būtų pagerinta ES išlaidų kokybė, būtina supaprastinti sektorių teisės aktus ir atlikti kitus jų patobulinimus bei vykdyti

(¹) Žr. Nuomonę Nr. 1/2010 – Europos Sąjungos biudžeto finansų valdymo gerinimas: rizikos ir iššūkiai (<http://eca.europa.eu/portal/page/portal/publications/auditreportsandopinions/opinions>). Audito Rūmai primena, kad savo nuomonėje jie pasiūlė, kad „Europinės pridėtinės vertės“ koncepcija būtų išdėstyta atitinkamoje politinėje deklaracijoje arba ES teisės aktuose, pateikiant gaires, kurias ES politinės institucijos galėtų naudoti nustatydamos išlaidų prioritetus. Finansinis reglamentas galėtų būti tokia teisinė priemonė.

kitas priemones siekiant remti, skatinti ir reikalauti, kad Komisijos, kitų institucijų ir valstybių narių vadovai imtųsi pagrįstų veiksmų. Mažai tikėtina, kad parengus sudėtingus teisės aktus bus pasiekta geresnių rezultatų, kurių užtikrinimas yra visų ES suinteresuotųjų šalių tikslas.

4. Tolesnėse dalyse pateikiami keli išsamūs pasiūlymai atlikti Komisijos pasiūlymų pakeitimus. Šie pasiūlymai yra išdėstyti Priede.

Biudžeto principai (3–30 straipsniai)

5. Komisija siūlo atlikti nemažai Finansinio reglamento II antraštinės dalies, susijusios su biudžeto principais, pakeitimų. Audito Rūmai pažymi, kad šiais pakeitimais (visų pirma priemonėmis, skirtomis supaprastinti nuostatas dėl palūkanų susigrąžinimo) iš esmės siekiama supaprastinti ir palengvinti biudžeto veikimą tuo pat metu laikantis biudžeto principų: dviejų išimčių (susijusių su asignuotųjų įplaukų ir toleruotinos klaidų rizikos traktavimu) atveju Audito Rūmai išsamių pastabų neturi.

Asignuotosios įplaukos (10 ir 18 straipsniai)

Komisijos pasiūlymas

6. Dabartiniame Finansiniame reglamente (jo 18 straipsnyje) išvardyti keli „asignuotųjų įplaukų“ tipai, naudojami konkrečioms išlaidų straipsniams finansuoti. Dabartinio teksto 10 straipsnyje numatyta, kad bet kokios tokio tipo nepanaudotos įplaukos perkeliamos automatiškai. Komisija siūlo:

- 18 straipsnyje atskirti (iš valstybių narių, trečiųjų šalių ir pan. gautas) „išorės asignuotąsias įplaukas“ nuo „vidaus asignuotųjų įplaukų“, kurios yra gaunamos atlikus tam tikrų kategorijų operacijas (įplaukos, gautos už parduotas transporto priemones, įrangą, gautos draudimo išmokos ir t. t.),
- 10 straipsnyje numatyti, kad išorės asignuotosios įplaukos perkeliamos automatiškai tol, kol bus visiškai panaudotos, o vidaus asignuotosios įplaukos perkeliamos į kitą laikotarpį vieneriems metams.

Analizė

7. Komisijos pasiūlymas, susijęs su išorės asignuotosiomis įplaukomis, yra pagrįstas. Vyriausybės ir kiti subjektai, prisidėję vykdant, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ar pagalbos programas, pageidauja, kad jiems būtų suteikta galimybė įsitikinti, kad jų lėšos buvo panaudotos pagal paskirtį.

8. Tačiau nėra tikslinga išlaikyti vidaus asignuotųjų įplaukų kategoriją. Vidaus įplaukos gali būti nagrinėjamos vykdamas įprastinį biudžeto procesą.

Rekomendacija

9. Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai patvirtinti tik su išorės asignuotosiomis įplaukomis susijusį Komisijos pasiūlymą.

Toleruotina klaidų rizika (28b straipsnis)

Komisijos pasiūlymas

10. Komisijos pasiūlymo 28b straipsnis įpareigotų teisėkūros instituciją (o ne vien tik jai leistų) priimti sprendimą dėl toleruotinos klaidų rizikos lygio „esant atitinkamam biudžeto sukauptumui“. Į šį sprendimą „atsižvelgiama“ metinės biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu. Toleruotinos rizikos lygis grindžiamas kontrolės sąnaudų ir naudos analize. ES lėšas valdančios valstybės narės, subjektai ir asmenys privalės pateikti Komisijai jiems tenkančių ES išlaidų tikrinimo sąnaudų ataskaitą.

11. 27 konstatuojamojoje dalyje išsamiau paaiškinta, kad:

- toleruotina rizika keisis, nelygu, kaip riziką įvertins leidimus duodantys pareigūnai (tokiu būdu keisis jų metinių veiklos ataskaitų rengimo metodai),
- biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos priims savo sprendimą remdamosi toleruotina rizika,
- teisėkūros institucija turėtų nustatyti toleruotiną riziką „kiekvienai politikos sričiai“. Tai – terminas, paprastai naudojamas apibūdinti daugiau kaip trisdešimt politikos sričių, į kurias suskirstytas Komisijai skirtas biudžeto skirsnis.

Analizė

12. Audito Rūmai tolesnėse dalyse pateikia su toleruotino rizikos lygio tikslais, apibrėžimu, įvertinimu ir taikymu bei institucijų atsakomybe susijusias pastabas.

Tikslas

13. Audito Rūmai jau anksčiau yra pažymėję (Nuomonė Nr. 1/2010), kad išlaidų programų sąnaudų ir naudos bei galimos klaidų rizikos analizė galėtų pasitarnauti nagrinėjant priežiūros tvarką ir susijusių programų valdymo struktūrą. Kitaip tariant, Komisija turėtų išnagrinėti taikomų sistemų trūkumus ir atlikti įvairių galimų pakeitimų sąnaudų ir naudos analizę. Tais atve-

jais, kai nėra praktiška stengtis gauti aukštą atitikties schemos taisyklėms lygį, galima pasirinkti įvairias galimybes, apimančias schemos taisyklių supaprastinimą, programos parengimą iš naujo, kontrolės sugriežtinimą, aukštesnio toleruotino neatitikties lygio nustatymą, ar, prireikus, veiklos nutraukimą.

14. Tačiau panašu, kad Komisijos pasiūlyme dėl 28b straipsnio toleruotinos rizikos sąvoka naudojama tik kaip pagrindas sprendžiant, koks neteisėto lėšų panaudojimo lygis turėtų būti laikomas priimtiniu *ex post*. Pavyzdžiui, jame nereikalaujama, kad Komisija apskaičiuotų administracinių ir kontrolės sistemų sąnaudas, įvertintų galimą neatitikties lygį ir pateiktų nagrinėtinas galimybes supaprastinti siūlomas naujas išlaidų schemas (pavyzdžiui, nagrinėjant Sąjungos išlaidų programas, kurios įsigalios po 2014 m.).

15. Šiuo metu Finansiniame reglamente nieko nėra pasakyta apie Komisijos atsakomybę rengiant naujus pasiūlymus dėl išlaidų (išskyrus 49 straipsnį, kuriame aptariamas poreikis priimti pagrindinį teisės aktą). Reikėtų apsvarstyti, ar pagal Finansinį reglamentą neturėtų būti reikalaujama, kad Komisija, prieš pateikiant naujus pasiūlymus dėl išlaidų, įvertintų galimus neatitikties lygius, atliktų poveikio įvertinimą ir apskaičiuotų galimas pridėtinės ir kontrolės sąnaudas.

Apibrėžimas ir įvertinimas

16. Nors „toleruotinos rizikos lygį“ skaitine išraiška turi nustatyti teisėkūros institucija, susiję parametrai nėra aiškiai apibrėžti. Kaip nurodyta pirmiau, nagrinėjami išlaidų vienetai išsamiau apibrėžti konstatuojamojoje dalyje, o ne straipsnio projekte, o tai kelia painiavą. Taip pat svarbu pažymėti, kad teksto projekte neaišku, ar klaidų rizika turi būti nagrinėjama remiantis išlaidų, kurias galutiniai naudos gavėjai deklaravo kaip teisingai atliktas, suma (svari priemonė), ar Komisijos išmokėtų lėšų kiekiu (apimančiu išankstinius mokėjimus, kurie yra ne tokie svarbūs parodant, ar tokiose srityse kaip pasidalijamasis valdymas ar moksliniai tyrimai patirtos išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos).

17. Pasiūlyme dėl 28b straipsnio neaišku, ar „kontrolės sąnaudos“ turėtų būti traktuojamos kaip apimančios naudos gavėjams tenkančias sąnaudas. Galima nesutikti, kad jos turėtų būti taip traktuojamos, jei toleruotinos rizikos lygis bus nustatomas lyginant papildomos kontrolės ribines sąnaudas ir naudą, kaip Komisija tai numato padaryti savo komunikatuose. Be to, tekste taip pat nėra aišku, ar bus atsižvelgta į Komisijos patirtas sąnaudas.

Toleruotinos rizikos lygio įvertinimas

18. Jei teisėkūros institucija patvirtintų Komisijos pasiūlymų elementus, reikėtų išsamiai apsvarstyti, kaip turėtų būti įvertinta, ar klaidų rizika iš tikrųjų buvo sumažinta iki toleruotino lygio.

Funkcijos ir atsakomybė

19. Kaip Audito Rūmai yra pažymėję savo pastabose dėl 2008 m. Komisijos komunikato „Siekiant bendro toleruotino klaidų rizikos sąvokos supratimo“ (COM(2008) 866), nagrinėjant toleruotino klaidų lygio arba klaidų rizikos sąvoką iškyla tam tikrų klausimų, kuriuos Parlamentas ir Taryba, tiek atlikdami savo, kaip teisėkūros institucijos, funkcijas, tiek vykdydami biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, turi aptarti ir priimti atitinkamą sprendimą. Taigi Komisijos pasiūlyme tinkamai atspindėtas atsakomybės skirtingose institucijose pasidalijimas.

20. Tačiau reikšmingumo lygio apibrėžimas – tai išorės auditoriaus prerogatyva. Audito Rūmai yra įpareigoti nustatyti „reikšmingumo ribą“ vadovaujantis tarptautiniais audito standartais.

21. Pagal šiuos standartus išorės auditorius privalo:

- a) pasitelkti profesinę nuovoką planavimo etape nustatant reikšmingumo ribą;
- b) įvertinti ne tik bendrą esamą klaidų lygį, bet ir jų pobūdį, kuomet priimamas sprendimas, ar audito nuomonė turėtų būti tikslinama, ar ne.

22. Audito Rūmai pažymi, kad jei Europos Parlamentas ir Taryba norėtų nustatyti toleruotinos klaidų rizikos ribas, jie tai galėtų padaryti ne teisės aktuose, o privalomos teisinės galios neturinčiose teisės priemonėse, kaip antai gairėse.

Rekomendacija

23. Audito Rūmai rekomenduoja Europos Parlamentui ir Tarybai išnagrinėti Komisijos pasiūlymą atsižvelgiant į pirmiau pateiktus apsvarstymus. Sąlygos, kurioms esant biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos patvirtina, kad biudžetas yra įvykdytas, yra pačių biudžeto įvykdymą tvirtinančių institucijų kompetencijos klausimas. Tačiau Audito Rūmai pažymi, kad toleruotinos rizikos sąvokos apibrėžimui ir taikymui būdingas didelis neapibrėžtumas. Audito Rūmai siūlo Parlamentui ir Tarybai apsvarstyti, ar finansiniuose reglamentuose turėtų būti reikalaujama, kad Komisija pagerintų savo atliekamą pasiūlymų

dėl išlaidų tikrinimą tuo metu, kai šie pasiūlymai yra teikiami, bei patobulintų klaidų priežasčių nustatymą. Finansiniu reglamentu neturėtų būti siekiama apriboti Audito Rūmų atsakomybės, susijusios su tinkamo reikšmingumo lygio nustatymu.

Biudžeto vykdymo būdai ir valstybių narių prievolės (53 ir 53a straipsniai)

Komisijos pasiūlymas

24. Komisija siūlo sumažinti Finansiniame reglamente apibrėžtų šiuo metu taikomų biudžeto valdymo būdų skaičių iki dviejų: tiesioginio ir netiesioginio. Visoms išlaidoms, kurios yra valdomos bendrai su valstybėmis narėmis, bus taikomi administraciniai susitarimai, sudaryti remiantis dabartiniais žemės ūkiui taikomais susitarimais.

25. Įstaigos, kurioms valstybės narės patikėjo išlaidų valdymą, privalės užtikrinti, kad jose buvo atliktas nepriklausomas išorės auditas, ir pateikti „valdymo patikinimo deklaraciją“ dėl ataskaitų išsamumo ir tikslumo, kontrolės sistemų veikimo ir valdomų išlaidų tvarkingumo. Ši deklaracija kartu su nepriklausomo auditoriaus nuomone bus pateikta iki vasario 1 d. (o apibendrinamoji ataskaita turės būti pateikta iki vasario 15 d. tuomet, kai už išlaidų atlikimą bus atsakinga daugiau nei viena įstaiga).

Analizė

26. Standartinis reikalavimas laiku pateikti valdymo deklaraciją turėtų naudingai pasitarnauti gerinant finansinių ir valdymo ataskaitų teikimo savalaikiškumą ir nuoseklumą.

27. Tačiau Komisijos pasiūlymai nesupaprastins administracinių susitarimų. Jie kelia nemažai klausimų, būtent:

- kokios bus pagal teisės aktus būtinų sudaryti susitarimų išlaidos,
- kaip lengvai kitiems išlaidų srautams bus galima taikyti žemės ūkiui skirtas finansines sistemas (siūlomam 53a straipsniui numatytą modelį),
- ar pasiūlymas yra suderinamas su Komisijos deklaruojamu tikslu pereiti prie rezultatais grindžiamos kompensavimo sistemos,
- kaip Komisija pasinaudos informacija, gauta taikant siūlomus susitarimus.

Be to, nėra išsamiai išdėstyta, kokia bus bendra šio pasiūlymo nauda (žr. 35–36 dalis).

Komisijos ir valstybių narių atsakomybė

28. Pasiūlyti Finansinio reglamento pakeitimai apima ankstesnę valstybių narių, atliekančių „biudžeto vykdymo užduotis“, vaidmens apibrėžties išbraukimą. Labai svarbu aiškiai išdėstyti Komisijos su pasidalijamuoju valdymu susijusią atsakomybę⁽¹⁾. Tai turėtų apimti 53a straipsnio b punkte apibūdintai veiklai skirtų terminų nustatymą ir reikalavimą, kad Komisija priimtų sprendimą, patvirtinantį finansiniams metams priskirtinų išlaidų galutinę sumą.

Žemės ūkiui skirtų administracinių susitarimų taikymas kitose srityse

29. Iš ES biudžeto žemės ūkiui skiriamos išlaidos metams bėgant buvo veikiamos mažesnio klaidų lygio nei kai kurios kitos veiklos išlaidų sritys. Tačiau žemės ūkio ir kitų sričių išlaidų skirtumai yra ženklūs. Bendrosios žemės ūkio politikos išlaidų gavėjai paprastai atlieka reikiamą veiklą, o nacionalinės institucijos prieš atlikdamos mokėjimus įvykdo patikras; maždaug 70 % išlaidų apskaičiuojama ne remiantis kompensuojamomis išlaidomis, o vadovaujantis objektyviais kriterijais, pvz., žeme, atitinkančia reikalavimus išmokoms pagal bendrosios išmokos schemą gauti.

30. Išlaidų tokiose srityse kaip struktūriniai fondai, švietimas ir kultūra bei teisingumas ir vidaus reikalai atveju subsidijų gavėjai yra labai įvairūs; jie gauna ES įnašus, skirtus einamajai veiklai, kuri yra bendrai finansuojama iš kitų šaltinių. Mokėjimai atliekami prieš patiriant išlaidas, o paraiškos priimamos remiantis deklaracijomis, patvirtinančiomis, kad buvo patirtos tinkamos finansuoti išlaidos.

31. Taigi mokėjimus valdančios įstaigos apskaitos sistema pateiks ne tiesioginius teisės į išmoką įrašus, o netiesioginius kitų įstaigų įtrauktus deklaracijų įrašus. Be to, (pavyzdžiui) infrastruktūros, rizikos kapitalo ir mokymų schemų patikros gali skirtis savo pobūdžiu ir jų atlikimui skirto laiko pasirinkimu.

32. Taigi sudaryti tokius pačius administracinius susitarimus, kaip tie, kurie yra taikomi žemės ūkio išmokoms, gali būti sudėtinga. Taip pat negalima daryti prielaidos, kad įgyvendinus siūlomą pakeitimą akivaizdūs dabartinės su žemės ūkio išlaidomis susijusios sistemos privalumai bus automatiškai perkelti į kitas biudžeto dalis.

⁽¹⁾ Panašu, kad preambulės 39 dalyje nurodyta, jog nebus atliekamas joks *ex ante* įvertinimas, skirtas įsitikinti, ar valstybių narių kontrolės priemonės suteikia pakankamą Sąjungos finansinių interesų apsaugos užtikrinimo lygį, nors 53a straipsnyje ir pateikta užuomina, kad Komisijai gali būti skirtas vaidmuo akreditavimo procese.

Pasiūlymų išlaidos

33. Nėra nurodytos galimos 53a straipsnyje pateiktų struktūrų sukūrimo išlaidos. Pasiūlymų poveikio įvertinimo įtraukimas būtų padėjęs įvertinti tokias išlaidas.

Suderinamumas su rezultatais grindžiama kompensavimo sistema

34. Šiame straipsnyje pateikti pasiūlymai – tai didelė investicija užtikrinant tikslesnės informacijos apie naudos gavėjų patirtas kompensuotinas išlaidas gavimą. Šie pokyčiai būtų sveikintini tuo atveju, jei išmokų sistemos liktų nepakitusios, tačiau Finansinio reglamento įvadiniame memorandume yra įtvirtintas perėjimas prie „rezultatais grindžiamos sistemos remiantis apibrėžtais sutartais rodikliais ir tikslais“. Įdiegus tokią sistemą būtų tinkama patvirtinti kitokią administracinę sistemą.

Kaip Komisija naudosis informacija?

35. Komisijos pasiūlyme pateiktos mintys labai panašios į mintis, išdėstytas Audito Rūmų nuomonėje Nr. 2/2004 dėl vieno bendro audito modelio (ir pasiūlyme dėl Bendrijos vidaus kontrolės sistemos). Į šiuos abu dokumentus įtraukta viso biudžeto išlaidų koordinuotų patikrų, sudarančių piramidę ir prisidedančių prie bendro patikinimo Komisijos lygmeniu, sistema. Nors Finansinio reglamento projekte pateikti pasiūlymai gali prisidėti prie tokios „patikinimo piramidės“, Komisijos pasiūlyme neįvardyta, kaip ji naudosis šia informacija siekdama padaryti išvadą, kad ataskaitos yra tikslios, o visuose išlaidų srautuose reikšmingų klaidų nėra.

Rekomendacija

36. Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai išnagrinėti Komisijos pasiūlymus atsižvelgiant į pirmiau pateiktas pastabas. Visų pirma jie pažymi, kad pasiūlymuose apjungiami su institucine sąranga bei patikinimu dėl apskaitos informacijos patikimumo, išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo ir išlaidų srautų rizikos profilio susiję klausimai. Pavyzdžiui, būtų galima gauti kiekvieno išlaidų srauto valdymo deklaraciją, primygtinai nereikalaujant, kad kiekvienam jų būtų nustatyti tie patys organizaciniai susitarimai.

Mokėjimai, susigrąžinimo veiksmai ir viešieji pirkimai

37. Audito Rūmai dėl pasiūlymų, pateiktų Finansinio reglamento projekte, pastabų neturi.

Patikos sąskaitos (61 straipsnio 4 dalis)

Komisijos pasiūlymas

38. Komisija siūlo, kad jos vardu ir pavedimu būtų atidarytos patikos sąskaitos (leidimus duodančio pareigūno, vadovaujančio programos arba veiklos įgyvendinimui, atsakomybe pritarus Komisijos apskaitos pareigūnui). Šias sąskaitas valdys 53 straipsnio 1 dalies 2 punkto c ir d papunkčiuose nurodyta įstaiga, įskaitant finansų institucijas, kurioms pavesta įgyvendinti finansines priemones, Europos investicijų banką (EIB) ir Europos investicijų fondą (EIF).

Analizė

39. Audito Rūmai jau anksčiau yra atlikę Komisijos vykdomo patikos sąskaitų valdymo auditą (pvz., Specialioji ataskaita Nr. 5/2009). Audito Rūmai, be kita ko, padarė išvadą, kad nėra aiškių patikos sąskaitų atidarymo taisyklių.

40. Komisija patikos sąskaitomis naudojasi jau daug metų vykdamas tokias programas ir veiksmus kaip rizikos kapitalo operacijos ar mažoms ir vidutinėms įmonėms skirtų garantijų teikimas. Ši nauja nuostata suteiktų naujų patikos sąskaitų atidarymo teisinį pagrindą, o tam nėra būtina, kad leidimus duodantis pareigūnas, vadovaujantis programos arba veiklos įgyvendinimui, gautų Komisijos apskaitos pareigūno pritarimą dėl jau turimų patikos sąskaitų, arba būtų nustatytos jų naudojimo ir priežiūros taisyklės.

Rekomendacija

41. Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai tvirtinant galutinę įgyvendinimo taisyklių teksto redakciją atsižvelgti į Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 5/2009 30–32 dalyse pateiktas pastabas.

Dotacijos ir apdovanojimai (108–120a straipsniai)

42. Komisija teikia nemažai pasiūlymų, susijusių su išlaidų kompensavimo sistemos adaptavimu (sudarant galimybes ir toliau naudotis vienkartinėmis išmokomis, standartiniais vienetų įkainiais ir t. t.). Tačiau pasiūlymuose iš dalies pakeisti Finansinių reglamentą mažai paaiškinta, kaip bus pereinama prie rezultatais grindžiamos sistemos. Todėl yra didelis atotrūkis tarp aiškinajamame memorandume įtvirtinto siekio (kuriame nurodyta, kad siekiama „pertvarkyti dotacijų tvarką iš realiomis sąnaudomis (gamybos priemonėmis) grindžiamo valdymo į rezultatais (išdirbiu) grindžiamą sistemą, kad būtų galima tiksliau nustatyti

politikos tikslus ir smarkiai supaprastinti procedūrinius ir dokumentams keliamus reikalavimus gavėjams, taip pat palengvinti vienkartinį išmokų naudojimą“ ir siūlomų pakeitimų tikrovės kumo. Pasiūlymai dėl apdovanojimų galėtų būti išlaidų kompensavimo atsisakymo ženklas. Jei Komisija nori pasiekti ženklios pažangos pereinant prie rezultatais grindžiamos kompensavimo sistemos, šį klausimą ji turi išnagrinėti įgyvendinimo taisyklėse ir (arba) sektorių teisės aktuose.

Finansinės priemonės (120b ir 120c straipsniai)

Komisijos pasiūlymas

43. Šioje naujoje antraštinėje dalyje numatytas finansinių priemonių naudojimo teisinis pagrindas. Pagal jo nuostatas Komisija gali įgyvendinti finansines priemones tiesioginio valdymo būdu arba netiesioginio valdymo būdu, pavesdama užduotis EIB, EIF arba kitoms finansų institucijoms. Anksčiau finansinės priemonės buvo traktuojamos kaip dotacijų standartinių susitarimų išimtys.

Analizė

44. Tikslinga į Finansinių reglamentą įtraukti konkretų finansinių priemonių naudojimo teisinį pagrindą dėl Komisijos įvardytų priežasčių. Tačiau Audito Rūmai pažymi, kad naujose gairėse, pateiktose į Finansinių reglamentą įtrauktame siūlomame papildyme, nenagrinėjamas atsakomybės klausimas: neaišku, ar Komisija tikisi į Europos Sąjungos balansą įtraukti visas finansines priemones, o ji taip turėtų padaryti remiantis tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais ⁽¹⁾ (taip pat žr. 46 ir 92 dalis).

45. Audito Rūmai jau anksčiau yra atlikę Komisijos ir EIB, EIF ir kitų finansų tarpininkų vykdomą įvairių finansinių priemonių valdymą (pvz., Specialioji ataskaita Nr. 1/2009, 2008 m. metinė ataskaita). Audito Rūmai, be kita ko, padarė išvadą, kad kai kuriais atvejais buvo netinkamai prižiūrima, kaip Komisija ar finansiniai tarpininkai, kuriems patikėtas finansinių priemonių valdymas, naudojasi šiomis priemonėmis.

46. Komisija ketina išplėsti finansinių priemonių naudojimą, todėl jai reikės prižiūrėti jų naudojimą ir investuoti į darbuotojų mokymus, kaip valdyti susijusią riziką ⁽²⁾. Jai taip pat reikės užtikrinti, kad darbuotojai būtų informuojami apie skaidrumo poreikį (įskaitant informacijos atskleidimą vadovaujantis tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais).

⁽¹⁾ Kai kurios šiuo aspektu Komisijos pasiūlymuose paminėtos techninėje lentelėje pateiktos finansinės priemonės šiuo metu į balansą nėra įtrauktos.

⁽²⁾ Audito Rūmai pažymi, kad agentūros taip pat naudojo finansines priemones.

Rekomendacija

47. Audito Rūmai rekomenduoja Europos Parlamentui ir Tarybai prašyti Komisijos, kad ši išsamiau paaiškintų atsakomybės už finansines priemones klausimą ir nurodytų, kaip ji tikisi finansines priemones apskaityti ir įtraukti į ES finansines ataskaitas. Be to, Audito Rūmai rekomenduoja Komisijai į įgyvendinimo taisyklės įtraukti tinkamą finansinių priemonių, įskaitant tas priemones, kurios įgyvendinamos netiesioginio valdymo būdu, naudojimo priežiūros strategiją. Ji taip pat turėtų sustiprinti Komisijos darbuotojų gebėjimus naudotis santykinai sudėtingomis finansinėmis priemonėmis.

Išorės auditas (129, 140, 143–144a straipsniai)

48. Komisija teikia nemažai pasiūlymų, susijusių su Audito Rūmų metine ataskaita (129, 143 ir 144a straipsniai) ir specialiosiomis ataskaitomis (144 straipsnis). Komisija (pagrindinis Audito Rūmų audituojamasis subjektas) nepasikonsultavo su Audito Rūmais (Komisijos išorės auditoriumi) prieš pateikdama šiuos su Audito Rūmų auditų atlikimo tvarka susijusius pakeitimus.

Metinė ataskaita

Komisijos pasiūlymas

49. Komisija (be to, kad buvo atlikti tam tikri 143 straipsnio struktūros pakeitimai) siūlo:

- paankstinti bet kokių pastabų, kurios, tikėtina, atspindės metinėje ataskaitoje (arba kitaip tariant, metinės ataskaitos skyrių projektų), perdavimo terminus. Vietoj šiuo metu taikomo termino (birželio 30 d.) pastabos Komisijai turės būti pateiktos iki birželio 15 d., o kitoms institucijoms ir įstaigoms – iki birželio 1 d. (143 straipsnio 1 dalis),

- paankstinti pastabų dėl kitų institucijų, išskyrus Komisiją, bei kitų įstaigų preliminariųjų finansinių ataskaitų perdavimo terminus (129 straipsnio 1 dalis),

- įterpti formuluotę, kad Audito Rūmų pastaboms taikoma prieštaravimo procedūra (143 straipsnio 1 ir 2 dalys),

- pakeisti formuluotę, susijusią su institucijų atsakymų skelbimo tvarka (143 straipsnio 4 dalis),

- pakeisti formuluotę, susijusią su tvarka, pagal kurią Komisija prašo kiekvienos valstybės narės, kad ši pateiktų savo nuomonę dėl Audito Rūmų pateiktų su ja susijusių pastabų

(143 straipsnio 6 dalis), įskaitant ilgesnių terminų, skirtų valstybėms narėms pateikti savo atsakymus, numatymą,

- įterpti naują nuostatą, pagal kurią Audito Rūmai privalo perduoti su metine ataskaita susijusius pranešimus apie preliminariai nustatytus faktus ne vėliau kaip metų, einančių po metų, su kuriais jie susiję, birželio 1 d., ir atitinkamai institucijai, įstaigai arba valstybei narei suteikti dviejų su puse mėnesio terminą Audito Rūmams pranešti savo pastabas, kurias ji nori pateikti dėl pranešimų apie preliminariai nustatytus faktus (144a straipsnis).

Analizė

50. Audito Rūmai neturi jokių pastabų dėl 143 straipsnio 4 ar 6 daliai siūlomų pakeitimų.

51. Pasiūlymas į 143 straipsnio 1 ir 2 dalis įterpti nuorodą į prieštaravimo procedūrą yra nereikalingas.

52. Audito Rūmai mano, kad 143 straipsnio 1 dalyje siūlomi tvarkaraščio pakeitimai yra netinkami. Formaliai tai reikštų, kad ženkliai sutrumpėja laikotarpis, per kurį Audito Rūmai turi parengti savo pastabas. Be to, Audito Rūmai pažymi, kad Komisija nepasiūlė paankstinti termino, iki kurio ji privalo pateikti preliminarias (128 straipsnis) ir galutines ataskaitas (129 straipsnis).

53. Ypač stebina su Komisijos generalinių direktorių metinėmis veiklos ataskaitomis ir „apibendrinamąja ataskaita“, kuri jas visas apjungia, susijęs siūlomas tvarkaraštis. Audito Rūmai pastabas dėl šių dokumentų pateikia savo metinėse ataskaitose. Finansinio reglamento 60 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad šie dokumentai turi būti pateikti birželio 15 d. Tokiu būdu Audito Rūmai savo ataskaitos projektą turėtų perduoti tą pačią dieną, kurią Komisija privalo perduoti savo apibendrinančiąją ataskaitą dėl vidaus kontrolės sistemos veikimo.

54. Audito Rūmai pritaria, kad yra pageidautina, jog Komisijai ir kitoms suinteresuotosioms šalims visi dokumentai būtų perduodami tinkamu laiku. Iš esmės kai tik tai yra įmanoma, Audito Rūmai perduoda su jais susijusius dokumentus anksčiau, nei tai yra oficialiai nustatyta Finansiniame reglamente. Jie siūlo, kad būtų geriausia nekeisti šiuo metu taikomų oficialių terminų ir toliau dirbti bendradarbiaujant.

55. Jei Parlamentas ir Taryba vis dėlto pritartų tam, kad tam tikri terminai turėtų būti paankstinti, Audito Rūmų manymu tas pats metodas turėtų būti taikomas Komisijai nustatytiems terminams.

56. Šiuo atveju būtų ypač pageidautina iš naujo apsvarstyti terminą, iki kurio Komisija ir kitos institucijos turi perduoti savo atsakymus į Audito Rūmų metinės ataskaitos projektą (pastabas). 143 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tai turi būti atlikta iki spalio 15 d. Jei institucijos teiks savo galutinius išverstus atsakymus tik paskutinę šio termino dieną, bus nebeįmanoma laiku paskelbti metinės ataskaitos. Tam, kad galėtų laikytis dabartinio metinės ataskaitos biudžeto valdymo institucijai teikimo tvarkaraščio (lapkričio pab.), Audito Rūmai visus išverstus atsakymus turi gauti ne vėliau kaip rugsėjo 30 d.

57. Naujasis siūlomas 144a straipsnis taip pat turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į apribojimus, susijusius su Audito Rūmų metinės ataskaitos rengimu.

58. Audito Rūmai privalo teikti ataskaitas dėl visų atitinkamų finansinių metų išlaidų. Jie negali užbaigti savo audito vizitų programos tol, kol Komisija neužregistruoja visų išlaidų⁽¹⁾. Esant šioms aplinkybėms neįmanoma išvengti streso, kurį perduodant audito rezultatus patiria visos suinteresuotosios šalys. Siekiant šią problemą spręsti būtina užtikrinti bendradarbiavimą, komunikaciją ir diskusijas.

59. Paprastai audituojamasis subjektas gali pateikti savo atsakymus į Audito Rūmų nustatytus faktus šiais trimis atvejais:

- a) auditų vizitų metu (kuriems pasibaigus daugelis naudos gavėjų ir (arba) valstybių narių nusprendžia pateikti papildomų dokumentų);
- b) pranešimo apie preliminariai nustatytus faktus forma (kuris išsiunčiamas pasibaigus audito vizitui ir gavus papildomos informacijos);
- c) Komisijai perdavus ataskaitos projektą („pastabas“). Šiuo metu rengiant visus ataskaitų projektus organizuojami šalių tarpusavio susitikimai su Komisijos atstovais siekiant aptarti jų atsakymo projektą.

60. Pranešimas apie preliminariai nustatytus faktus – tai Audito Rūmų vidaus procedūrų sudėtinė dalis, o ne Audito Rūmų ar Kolegijos tvirtinamas dokumentas⁽²⁾. Todėl Audito Rūmai laikosi nuomonės, kad iš principo yra netinkama į Finansinių reglamentą įtraukti tokią nuostatą kaip 144a straipsnis.

⁽¹⁾ Mokėjimai vis dar susikaupia metų pabaigoje. Pavyzdžiui, 2009 m. Komisija užregistravo 33 % gruodžio mėn. Europos socialinio fondo išlaidų.

⁽²⁾ Šiuo metu taikomi susitarimai atspindi diskusijas Ryšių palaikymo komiteto, kurį sudaro Europos Sąjungos aukščiausiųjų audito institucijų vadovai, įskaitant Audito Rūmų pirmininką, kontekste (laikantis Sutartyje įtvirtinto reikalavimo, kad Audito Rūmai ir nacionalinės audito įstaigos „bendradarbiautų pasitikėjimo dvasia ir toliau likdamos nepriklausomos“). Savo DAS pastabų atveju Audito Rūmai tikisi gauti atsakymą per keturias savaites, o prireikus, ir per ilgesnį laiką. Audito Rūmai būtų pasirengę priimti įsipareigojimą su metine ataskaita susijusius pranešimus apie preliminariai nustatytus faktus perduoti iki siūlomame 144a straipsnyje nustatytos dienos, t. y. iki birželio 1 d.

61. Be to, yra svarbių praktinių nepritarimo Komisijos pasiūlymui priežasčių.

- Gali pasitaikyti atvejų, kuomet bus pageidautina vėliau patvirtinti nustatytus faktus (pavyzdžiui tada, kai informacija iš naudos gavėjo yra gaunama vėlai).
- 144a straipsnio 2 dalyje numatytas dviejų su puse mėnesio terminas, skirtas atsakymams į pranešimus apie preliminariai nustatytus faktus pateikti (kuris gali užsitęsti iki rugpjūčio vidurio), praktiniais sumetimais yra per ilgas ir, kaip pažymėta 59 dalyje, neatitinka šiuo metu taikomų susitarimų. Dėl jo gali būti neįmanoma metinės ataskaitos parengti iki lapkričio 15 d., kaip to yra reikalaujama pagal Finansinių reglamentą.
- Tai taip pat nesuderinama su dabar galiojančio 143 straipsnio 2 dalimi arba siūloma 143 straipsnio 1 dalimi. Audito Rūmų pastabų projekte (kuris turi būti išsiųstas birželio mėn.) turėtų atsispindėti diskusijos dėl pranešimų apie preliminariai nustatytus faktus, o šios diskusijos pagal siūlomą 144a straipsnį gali užsitęsti iki rugpjūčio vidurio.

62. Jei norima reglamentuoti pranešimų apie preliminariai nustatytus faktus naudojimą, pirmiausia Komisija turi būti teisiškai įpareigota atsakymą pateikti per maksimalų šešių savaičių laikotarpį.

Rekomendacija

63. Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai:

- neatlikti siūlomų 143 straipsnio 1 dalies pakeitimų,
- į Finansinių reglamentą neįtraukti siūlomo naujo 143 straipsnio 2 dalies teksto,
- į Finansinių reglamentą neįtraukti siūlomo naujo 144a straipsnio.

Specialiosios ataskaitos

Komisijos pasiūlymas

64. Komisija siūlo:

- į 144 straipsnį įterpti nuorodą į prieštaravimo procedūrą,
- atlikti tam tikrus 144 straipsnio 1 dalies teksto redakcinius pakeitimus,
- įterpti naują dalį, kuria būtų reglamentuojamas Audito Rūmų specialiųjų ataskaitų teikimo būdas.

Analizė

65. Kaip ir metinės ataskaitos atveju, Audito Rūmai mano, kad nuoroda į prieštaravimo procedūrą yra nereikalinga.

66. Antras iš tariamai daugiau aiškumo suteikiančių pakeitimų yra miglotas. Juo, matyt, ketinama nustatyti, kad Audito Rūmai turėtų patvirtinti galutinį specialiosios ataskaitos variantą praėjus vienam mėnesiui nuo to laiko, kai yra gaunami atitinkami atsakymai. Audito Rūmų darbo praktika bet koku atveju yra patvirtinti specialiąsias ataskaitas iškart po to, kai yra gaunamas galutinis atitinkamos institucijos atsakymų variantas. Audito Rūmai mano, kad ši Finansinio reglamento peržiūra suteikia gerą progą išbraukti iš 144 straipsnio šią nereikalingą pastraipą.

67. Naujoji siūloma 144 straipsnio 1 dalies galutinė pastraipa nenaudinga ta prasme, kad ji apribotų Audito Rūmų gebėjimą specialiąsias ataskaitas pateikti taip, kad būtų užtikrinta maksimali jų nauda skaitytojams. Audito Rūmai nuolat tikslina ataskaitų teikimo būdą ir jau dabar teikia didesnę reikšmę audituojamojo subjekto atsakymams nei dauguma Aukščiausiųjų audito institucijų. Audito Rūmai supranta, kad dauguma nacionalinių audito įstaigų skatina, kad audituojamasis subjektas pateiktų savo pastabas apie jų ataskaitų projektus, o po to apibendrina jų pastabas ataskaitos tekste. Jei bus atliekami pakeitimai, Audito Rūmai teiktų pirmenybę šiam ataskaitų teikimo modeliui.

Rekomendacija

68. Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai nepatvirtinti pirmiau minėtų 144 straipsnio pakeitimų ir apsvarstyti galimybę išbraukti 144 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą.

Tolesni su išorės auditu susiję klausimai

69. Dabartinio Finansinio reglamento 140 straipsnio 2 dalies trečiame sakinyje pateiktas tekstas skiriasi nuo Sutartyje pateikto teksto trimis aspektais: (angliškoje versijoje) terminas „*in conjunction*“ naudojamas vietoj Sutartyje naudojamo termino „*in liaison*“; Finansiniame reglamente kalbama apie „*audit institutions*“, o ne „*audit bodies*“, o nacionalinės tarnybos apibūdintos kaip „*responsible*“, o ne „*competent*“. Audito Rūmai rekomenduoja šios dalies terminus suderinti su Sutartyje naudojamais terminais.

Europos patikos fondai (164 straipsnis)

Komisijos pasiūlymas

70. Į Finansinio reglamento projektą įtrauktas naujas 164 straipsnis, suteikiantis pagrindą galimam Europos patikos fondų, kuriems taikomas Pasaulio banko ir Jungtinių Tautų patikos fondų operacijų modelis, kūrimui. Jie leis Komisijai

valdyti kitų pagalbos teikėjų suteiktas (taip pat iš ES biudžeto skirtas) sutelktas lėšas. Komisija siūlo šias lėšas laikyti specialioje banko sąskaitoje ir taikyti 7 % valdymo mokestį.

Analizė

71. Sprendimas, ar Komisija turėtų pradėti valdyti patikos fondus, yra politinis klausimas, dėl kurio Audito Rūmai nesiekia pareikšti savo pozicijos. Tačiau Audito Rūmai atkreipia Parlamento ir Tarybos dėmesį į su šiuo pasiūlymu susijusius kylančius administracinius, išlaidų, atskaitomybės ir audito klausimus.

Administraciniai klausimai

72. Nors gali būti tinkama atidaryti specialią banko sąskaitą įnašams gauti ir juos sąskaitoje laikyti iki pareikalavimo, būtina nustatyti kitus susitarimus, kurie leistų pasinaudoti dovanojamomis lėšomis. Pavyzdžiui, patikos fondas, sukurtas siekiant reaguoti į Haiityje įvykusio žemės drebėjimo sukeltas pasekmes, patirs išlaidų vietos valiuta pačiame Haiityje, su prekių įsigijimu ir paslaugų teikimu susijusių išlaidų įvairiomis valiutomis visame Karibų jūros regione, taip pat išlaidų, susijusių su prekėmis, išgytomis iš Europos Sąjungos ir kaimyninių valstybių bei jų suteiktomis logistikos paslaugomis, o tam bus būtina, kad patikos fondų operacijos būtų valdomos pasitelkiant įvairias banko sąskaitas, o jas administruotų įvairios delegacijos ir darbuotojai.

73. Todėl patikos fondų apskaita bus sudėtinga veikla, glaudžiai susijusi su kitomis apskaitos veiklos rūšimis. Šis sudėtingumas neatspindėtas Komisijos teksto projekte dėl „specialių banko sąskaitų“.

Išlaidos

74. Finansinio reglamento projektas leistų Komisijai taikyti valdymo mokestį, sudarantį 7 % įnašų sumos, skirtą patikos fondui administruoti. Audito Rūmai supranta, kad šis dydis (kuris taip pat taikomas pagal EB ir JT finansinį ir administracinį pagrindų susitarimą) atspindi kitose biudžeto srityse leidžiamų patirti administravimui skirtų pridėtinių išlaidų ribą, o ne galimų papildomų patikos fondo administravimo išlaidų įvertinimą.

75. Šis pasiūlymas pasižymi tuo, kad Komisija, kuri pati bus pagalbos teikėja, galės taikyti administracinį mokestį, skirtą jos pačios įnašui į fondą valdyti. Aiškinamajame memorandume speciali banko sąskaita apibūdinama kaip „neįtraukiama į biudžetą“, o tai reiškia, kad Komisija tikisi į patikos fondą pervedamas lėšas traktuoti kaip biudžeto išlaidas. Neaišku, ar yra teisėta, kad Komisija taikytų administracinį mokestį savo pačios lėšoms valdyti, taip pat neaišku, ar 7 % valdymo mokestis nustatytas atsižvelgiant į galimų susijusių išlaidų pagrįstą įvertinimą.

Atskaitomybė ir audito atlikimo tvarka

76. Įgyvendinimo taisyklių projekte (231a straipsnyje) nurodyta, kad patikos fondas bus įtrauktas į Komisijos metines finansines ataskaitas ir kad metinė finansinė ataskaita bus teikiama biudžeto valdymo institucijai vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Kiekvienam patikos fondui bus atliekami mažiausiai trys auditai: vidaus audito tarnybos, Audito Rūmų ir „nepriklausomo išorės auditoriaus“ auditai.

77. Ši tvarka gali būti palyginta su patikos fondų nustatytų valdytojų taikoma tvarka. Pagal pastarąją tvarką paprastai parenkiama konsoliduota patikos fondų ataskaita, kuriai atliekamas vienas auditas. Dėl šio konsolidavimo ženkliai sumažėja audito išlaidos. Pasaulio banko atveju pagalbos teikėjai, kurie nori gauti papildomą patikinimą dėl atskirų patikos fondų, susitaria dėl audito, kurį atlieka valdymo institucijos išorės auditorius, tačiau jie turi sumokėti mokestį auditoriui, kad būtų padengtos papildomos šio audito išlaidos.

Rekomendacija

78. Audito Rūmai Parlamentui ir Tarybai rekomenduoja nagrinėjant šį Komisijos pasiūlymą tinkamai atsižvelgti į pirmiau išdėstytus apsvartymus ir tuo atveju, jei pasiūlymas sukurti Europos patikos fondus bus palaikytas, apsvarstyti, kaip galėtų būti sukurtos patikimos, tačiau ekonominiu požiūriu efektyvios priemonės.

Finansinio reglamento modelis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms (185a straipsnis)

Komisijos pasiūlymas

79. Į Finansinio reglamento projektą įtraukiamas naujas 185a straipsnis, suteikiantis pagrindą aiškiai įvardyti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąvoką ir pavesti specialiai viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigai ją įgyvendinti. Komisijos pasiūlyme numatyta, kad ji patvirtins supaprastintą finansinio reglamento modelį, kuriame bus nustatyti principai, būtini, siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą. Šie principai, kuriems įtakos visų pirma turėjo Finansinio reglamento projekto naujasis 53b straipsnis, bus įtraukti į finansines taisykles, kurias patvirtins juridinio asmens statusą turinčios įstaigos, įsteigtos pagrindiniu teisės aktu, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę pagal 53 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktį.

Analizė

80. Iš esmės viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė – tai ilgalaikio, didelės vertės ir dažnai sudėtingo teisinio susitarimo forma. Komisijos techninėje lentelėje nurodyta, kad partneriai nelauko dabartinio Finansinio reglamento nuostatų tinkamomis. Remdamasi šia išvada (ir atlikusi tolesnę analizę) Komisija nutarė, kad tam, kad būtų įgyvendinta viešojo ir privačiojo

sektorių partnerystė, prie esamų galimybių turėtų būti pridėta papildoma galimybė ją patikėti specialiai viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigai.

81. Sprendimas, ar specialiai viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigai pavesti įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, yra politinis klausimas, dėl kurio Audito Rūmai nesiekia pareikšti savo pozicijos. Į specialioms įstaigoms skirtas nuostatas dėl „supaprastinto finansinio reglamento modelio“ neįtraukta nuostata, kad turi būti konsultuojamasi su Audito Rūmais. Audito Rūmai mano, jog yra svarbu, kad šis dokumentas jokiais atžvilgiais neapribotų Audito Rūmų gebėjimų atlikti ES lėšų panaudojimo auditą.

Rekomendacijos

82. Audito Rūmai rekomenduoja šio straipsnio antrame sakinyje pridėti šiuos žodžius: „ir pasikonsultavusi su Audito Rūmais“.

Pastatų pirkimo finansavimas (179 straipsnio 3 dalies b punktas)

83. Audito Rūmai dėl šio pasiūlymo pastabų neturi.

Galutinės nuostatos

84. Audito Rūmai dėl Komisijos pateikto procedūrinio pasiūlymo pastabų neturi.

Klausimai, kuriems Komisijos aiškinamajame memorandume nebuvo suteikta svarba

85. Audito Rūmai nori atkreipti Parlamento ir Tarybos dėmesį į keturis klausimus, į kuriuos Komisijos aiškinamajame memorandume jų dėmesys nebuvo atkreiptas: išankstinio finansavimo mokėjimų patvirtinimą (81 straipsnis), apskaitos pareigūno atsakomybę (123 straipsnis), agentūrų auditą (185 straipsnio 4 dalis) ir atskaitų teikimo prievolių skaičiaus visame Finansiniame reglamente išaugimą.

Išankstinio finansavimo patvirtinimas (81 straipsnis)

Komisijos pasiūlymas

86. Pastaraisiais metais kai kuriose biudžeto dalyse buvo užfiksuoti labai aukšti nepatvirtintų išankstinio finansavimo mokėjimų lygiai. Komisijos pasiūlyme ši problema yra sprendžiama.

Analizė

87. Komisija, be kita ko, siūlo į 81 straipsnį įterpti naują 4 dalį, pagal kurią atsakingas leidimus duodantis pareigūnas turės „reguliariai“ tvirtinti išankstinio finansavimo mokėjimus, tačiau joje neužsimenama, koks turėtų būti tvirtinimų dažnis. Neaišku, ar pasiūlytu pakeitimu bus pasiektas nustatytas tikslas.

Rekomendacija

88. Audito Rūmai rekomenduoja Europos Parlamentui ir Tarybai apsvarstyti galimybę šią nuostatą sustiprinti, pavyzdžiui, nurodant, kad yra pageidautina išvengti pernelyg didelio nepatvirtintų mokėjimų susikaupimo ir (arba) numatant tik vieną išankstinio finansavimo mokėjimą.

89. Audito Rūmai pažymi, kad Komisijai turėtų būti sudarytos galimybės išspręsti su aukštais nepatvirtintų išankstinio finansavimo mokėjimų lygiais susijusią problemą prieš atliekant Finansinio reglamento pakeitimus. Audito Rūmai siūlo Komisijai nustatyti nepatvirtintų išankstinio finansavimo mokėjimų lygio sumažinimo tikslą ir stebėti daromą pažangą pasitelkiant metines veiklos ataskaitas.

Ataskaitų pateikimas ir apskaita (VII antraštinė dalis)

Komisijos pasiūlymas

90. Komisijos pasiūlymai supaprastina ir sutrumpina su ataskaitų pateikimu susijusį tekstą. Atliekami kai kurie skirtingų finansinės informacijos dalių pateikimo datų pakeitimai.

Analizė

91. Audito Rūmai palankiai vertina dabartinio šios antraštinės dalies teksto supaprastinimą. Tačiau jų manymu būtų naudinga pasinaudoti šia galimybe ir aiškiai įvardyti su Komisijos ataskaitomis susijusią Komisijos apskaitos pareigūno atsakomybę siekiant užtikrinti, kad ataskaitos būtų tinkamai parengtos. Nektinama atlikti esminių pakeitimų: iš tikrųjų ataskaitos visais reikšmingais aspektais yra parengiamos laikantis Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų. Tačiau šią nuostatą galima išdėstyti aiškiau.

92. Audito Rūmai siūlo pakeisti 123 straipsnį nurodant, kad ataskaitos turi būti rengiamos vadovaujantis „tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais, taikomais viešajam sektoriui“ (citata iš 133 straipsnio), tačiau suteikiant apskaitos pareigūnui viršenybę nuspręsti dėl to, ar pateikiama tikra ir teisinga informacija. Tokiu būdu apskaitos pareigūnui būtų leidžiama vadovautis skirtingu traktavimo būdu nei tas, kurio būtina laikytis pagal standartus tik tais atvejais, kai yra būtina parodyti, kad pateikta informacija yra tikra ir teisinga. Tuomet jis turėtų paaiškinti, kad tai buvo padaryta ir (ataskaitų aiškinamosiose pastabose) parodyti, koku atžvilgiu finansinės ataskaitos būtų buvusios kitokios, jei būtų buvę laikomasi standartų.

Rekomendacija

93. Audito Rūmai rekomenduoja Parlamentui ir Tarybai svarstant su šia Finansinio reglamento dalimi susijusius Komi-

sijos pasiūlymus apsvarstyti galimybę įtraukti paaiškinimą atsižvelgiant į pirmiau pasiūlytus aspektus.

Pagal Sutartį įsteigtoms agentūroms ir kitoms įstaigoms taikomi Finansiniai reglamentai (185 straipsnio 4 dalis)

Komisijos pasiūlymas

94. Komisija pasiūlė įterpti naują 185 straipsnio 4 dalį, susijusią su ES agentūrų auditu. Joje numatyta, kad rengiant agentūroms skirtas Audito Rūmų specialiąsias metines ataskaitas turi būti remiamasi kiekvienos agentūros paskirtų privataus sektoriaus auditorių atliktu darbu. Ne visai aišku, ko šiuo pasiūlymu iš tikrųjų siekiama: pirmame sakinyje nurodytas įplaukų ir išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas, o antrame – ataskaitos.

Analizė

95. Komisijos pasiūlymas gali suteikti pagerintos agentūroms skirtos audito sistemos sukūrimo pagrindą. Privataus sektoriaus auditoriai yra pripratę rengti nuomones dėl ataskaitų patikimumo. Audito Rūmai pritaria Komisijos nuomonei, kad jie turėtų galėti pasikliauti tinkamai paskirto nepriklausomo privataus sektoriaus auditoriaus darbu, susijusiu su jų nuomone dėl agentūros ataskaitų patikimumo.

96. Tačiau situacija, susijusi su teisėtumu ir tvarkingumu, yra sudėtingesnė, nes tai – sritis, kurioje ES teisės aktuose nustatyti reikalavimai yra dar labiau atitrūkę nuo įprastinio privataus sektoriaus auditorių darbo principų. Audito Rūmų nuomone tinkamiausia būtų nustatyti reikalavimą, kad paskirtasis privataus sektoriaus auditorius viešųjų pirkimų ir įdarbinimo klausimams taikytų „sutartas procedūras“, pagal kurias privataus sektoriaus auditorius sudarytų „sutartą“ viešųjų pirkimų ir įdarbinimo procedūrų imtį ir šiai imčiai taikytų „sutartus“ testus. Tuomet Audito Rūmai, remdamiesi testavimo rezultatais, parengtų savo nuomonę dėl agentūros ataskaitų teisėtumo ir tvarkingumo.

97. Todėl Audito Rūmai siūlo, kad jie turėtų dalyvauti atrenkant privataus sektoriaus auditorius, jiems tektų atsakomybė už dokumentus, susijusius su audito darbu, ir kad jie priimtų galutinį sprendimą apsieiti be privataus sektoriaus auditoriaus paslaugų, jei manytų tai esant reikalinga. Kadangi audito nuomonė yra Audito Rūmų nuomonė ir turėtų tokia išlikti, Audito Rūmai turėtų visapusiškai vadovauti bet kokiems užsakoviesiems audito darbams vietoje.

98. Šiais atžvilgiais patikslinus pasiūlymą, Audito Rūmai ir toliau galėtų ekonominiu požiūriu efektyviai vykdyti savo įgaliojimus atsižvelgiant į augantį agentūrų ir įstaigų skaičių.

Rekomendacija

99. Audito Rūmai rekomenduoja patvirtinti Komisijos pasiūlymą, atlikus šiuos pakeitimus:

- a) prieš agentūrai pasamdant privataus sektoriaus auditorių pirmiausia turėtų būti gautas Audito Rūmų pritarimas. Audito Rūmai turi įsitikinti, kad įvykdytos tinkamos konkursų procedūros, kad pasirinkta įmonė yra pakankamai kompetentinga ir nepriklausoma, o siūlomas atlyginimas už audito atlikimą yra pagrįstas. Audito Rūmai yra linę nustatyti, kad būtų rengiama standartinė sutartis, kurioje būtų pateiktos sąlygos dėl sutartų procedūrų, susijusių su išlaidų teisėtumu ir tvarkingumu;
- b) Audito Rūmai neturėtų būti įpareigoti visiškai pasikliauti kitų atliktu darbu. Audito Rūmai turi turėti galimybę atlikti bet kokias audito procedūras, būtinas jų nuomonei parengti. Be to, žodis „paremtas“ turėtų būti pakeistas žodžių junginiu „gali remtis“, kad Finansiniu reglamentu nebūtų panaikinta Audito Rūmų veiksmų laisvė. Žodžių junginio teisinė esmė turi būti tokia, kad leistų Audito Rūmams pasikliauti kitų atliktu darbu jų neverčiant to daryti;
- c) privataus sektoriaus auditoriaus užduotis turėtų apimti išorės auditoriaus nuomonės dėl patikimumo patekimą Audito

Rūmams ir tam tikrų sutartų procedūrų, susijusių su teisėtumu ir tvarkingumu, atlikimą. Siūloma tekstą šiek tiek pakeisti siekiant atspindėti šią pasiūlytą užduotį.

100. Be šių punktų, Audito Rūmai į 185 straipsnio 1 dalį siūlo įterpti nedidelį papildymą siekiant užtikrinti, kad su Audito Rūmais ir toliau būtų konsultuojamasi prieš patvirtinant agentūroms ir kitoms įstaigoms taikomą finansinio reglamento modelį.

Ataskaitų teikimo reikalavimai

101. Finansiniame reglamente numatytos kelios ataskaitos, kurias turi teikti Komisija. Metinės finansinės ataskaitos ir ataskaitos apie biudžeto vykdymą (121 straipsnis) teikiamos remiantis tarptautiniais standartais. Finansiniame reglamente nustatyti kiti ataskaitų teikimo reikalavimai, kaip antai leidimus duodančio pareigūno metinė veiklos ataskaita (60 straipsnio 7 dalis) bei biudžeto ir finansų valdymo ataskaita (122 straipsnis). Pagal Sutartį dabar taip pat privaloma teikti metinį Sąjungos finansų įvertinimo pranešimą (SESV 318 straipsnis).

102. Neabejodami nė vienos šių ataskaitų verte, Audito Rūmai siūlo Europos Parlamentui ir Tarybai paprašyti Komisijos, kad ši apsvarstytų, ar galima šias ataskaitas supaprastinti ir konsoliduoti, kad būtų atsižvelgta į vartotojų poreikius.

Šią nuomonę Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2010 m. spalio 21 d. įvykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

PRIEDAS

Komisijos pakeistas tekstas	Audito Rūmų pasiūlymas
<p style="text-align: center;">10 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Asignuotųjų įplaukų perkėlimo taisyklės</p> <p>Nepanaudotos įplaukos ir gruodžio 31 d. turimi asignavimai, susidarę iš 18 straipsnyje numatytų asignuotųjų įplaukų, perkeliama taip:</p> <ul style="list-style-type: none"> — išorės asignuotosios įplaukos perkeliama automatiškai ir turi būti visiškai panaudotos iki tol, kol įvykdomos visos su programa arba veikla susijusios operacijos, kurioms jos skirtos. Išorės asignuotosios įplaukos, gautos praėjusiais programos arba veiklos metais, gali būti panaudotos pirmiausia tolesnės programos arba veiklos metais, — vidaus asignuotąsias įplaukas galima perkelti į kitą laikotarpį tik vieneriems metams, jeigu nenurodyta kitaip pagrindiniame galiojančiame teisės akte, arba tinkamai pagrįstais atvejais. Atitinkami turimi asignavimai turi būti panaudojami pirmiausia. 	<p style="text-align: center;">10 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Asignuotųjų įplaukų perkėlimo taisyklės</p> <p>Nepanaudotos įplaukos ir gruodžio 31 d. turimi asignavimai, susidarę iš 18 straipsnyje numatytų asignuotųjų įplaukų, perkeliama taip:</p> <ul style="list-style-type: none"> — išorės asignuotosios įplaukos perkeliama automatiškai ir turi būti visiškai panaudotos iki tol, kol įvykdomos visos su programa arba veikla susijusios operacijos, kurioms jos skirtos. Išorės asignuotosios įplaukos, gautos praėjusiais programos arba veiklos metais, gali būti panaudotos pirmiausia tolesnės programos arba veiklos metais. — vidaus asignuotąsias įplaukas galima perkelti į kitą laikotarpį tik vieneriems metams, jeigu nenurodyta kitaip pagrindiniame galiojančiame teisės akte, arba tinkamai pagrįstais atvejais. Atitinkami turimi asignavimai turi būti panaudojami pirmiausia.
<p style="text-align: center;">81 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Mokėjimų rūšys</p> <p>[...]</p> <p>4. Atsakingas leidimus duodantis pareigūnas reguliariai tvirtina išankstinio finansavimo mokėjimus. Šiuo tikslu į sutartis, sprendimus ir susitarimus dėl dotacijų ir įgaliojimų perdavimo susitarimus, kuriais vykdymo užduotys pavedamos subjektams ir asmenims, nurodytiems 53 straipsnio pirmos dalies 2 punkto a–h papunkčiuose, įtraukiamos atitinkamos nuostatos.</p>	<p style="text-align: center;">81 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Mokėjimų rūšys</p> <p>[...]</p> <p>4. Atsakingas leidimus duodantis pareigūnas reguliariai tvirtina išankstinio finansavimo mokėjimus <u>reguliariai tvirtina išankstinio finansavimo mokėjimus išankstinio finansavimo mokėjimus tvirtina tokiu būdu ir taip dažnai, kad būtų išvengta nepatvirtintų išankstinio finansavimo mokėjimų susikaupimo.</u> Šiuo tikslu į sutartis, sprendimus ir susitarimus dėl dotacijų ir įgaliojimų perdavimo susitarimus, kuriais vykdymo užduotys pavedamos subjektams ir asmenims, nurodytiems 53 straipsnio pirmos dalies 2 punkto a–h papunkčiuose, įtraukiamos atitinkamos nuostatos.</p>
<p style="text-align: center;">123 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Ataskaitoms taikomos taisyklės</p> <p>121 straipsnyje nurodytos finansinės ataskaitos atitinka Sąjungos apskaitos taisyklės, priimtas Komisijos apskaitos pareigūno ir jose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie turtą ir įsipareigojimus, išlaidas, pajamas ir pinigų srautus.</p> <p>121 straipsnyje nurodytos biudžetinės ataskaitos atitinka šiame reglamente nustatytus biudžeto principus. Jose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie biudžeto įplaukas ir išlaidų operacijas.</p>	<p style="text-align: center;">123 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Ataskaitoms taikomos taisyklės</p> <p><u>Komisijos apskaitos pareigūnas patvirtina taisyklės, kad įsigaliojusių tarptautiniu mastu pripažinti viešajam sektoriui taikomi apskaitos standartai. Apskaitos pareigūnas gali nuo jų nukrypti, jei mano tai esant būtina siekiant pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie turtą ir įsipareigojimus, išlaidas, pajamas ir pinigų srautus. Komisijos apskaitos pareigūnui nukrypimus nuo šių standartų, jis tai atskleidžia ir kiekybiškai įvertina poveikį finansinių ataskaitų aiškinamosiose pastabose.</u></p> <p>121 straipsnyje nurodytos finansinės ataskaitos atitinka Sąjungos apskaitos taisyklės, priimtas Komisijos apskaitos pareigūno ir jose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie turtą ir įsipareigojimus, išlaidas, pajamas ir pinigų srautus.</p> <p>121 straipsnyje nurodytos biudžetinės ataskaitos atitinka šiame reglamente nustatytus biudžeto principus. Jose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie biudžeto įplaukas ir išlaidų operacijas.</p>

Komisijos pakeistas tekstas	Audito Rūmų pasiūlymas
<p style="text-align: center;">143 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Audito Rūmų metinė ataskaita</p> <p>1. Ne vėliau kaip birželio 15 d. Audito Rūmai Komisijai, o institucijoms ir kitoms įstaigoms, nurodytoms 121 straipsnyje, ne vėliau kaip birželio 1 d. perduoda visas pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų atspindėti metinėje ataskaitoje. Šios pastabos lieka konfidencialios ir joms taikoma prieštaravimo procedūra. Kiekviena institucija savo atsakymą Audito Rūmams atsiunčia ne vėliau kaip spalio 15 d. Institucijų, išskyrus Komisijos, atsakymai tuo pačiu metu siunčiami Komisijai.</p> <p>2. Pasibaigus prieštaravimo procedūrai, kiekviena susijusi institucija arba įstaiga ne vėliau kaip spalio 15 d. siunčia savo atsakymą Audito Rūmams. Institucijų, išskyrus Komisijos, ir įstaigų atsakymai tuo pačiu metu siunčiami Komisijai.</p>	<p style="text-align: center;">143 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Audito Rūmų metinė ataskaita</p> <p>1. Ne vėliau kaip birželio 15 d. Audito Rūmai Komisijai, o ir susijusioms institucijoms ir kitoms įstaigoms, nurodytoms 121 straipsnyje ne vėliau kaip birželio 1 d. <u>30 d.</u> perduoda visas pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų atspindėti metinėje ataskaitoje. Šios pastabos lieka konfidencialios ir joms taikoma prieštaravimo procedūra. Kiekviena institucija savo atsakymą Audito Rūmams atsiunčia ne vėliau kaip <u>rugsėjo 30 d.</u> spalio 15 d. Institucijų, išskyrus Komisijos, atsakymai tuo pačiu metu siunčiami Komisijai.</p> <p>2. Pasibaigus prieštaravimo procedūrai, kiekviena susijusi institucija arba įstaiga ne vėliau kaip spalio 15 d. siunčia savo atsakymą Audito Rūmams. Institucijų, išskyrus Komisijos, ir įstaigų atsakymai tuo pačiu metu siunčiami Komisijai.</p>
<p style="text-align: center;">144 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Audito Rūmų specialiosios ataskaitos</p> <p>1. Audito Rūmai atitinkamai institucijai arba įstaigai perduoda pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų atspindėti specialiojoje ataskaitoje. Šios pastabos lieka konfidencialios ir joms taikoma prieštaravimo procedūra.</p> <p>Atitinkama institucija arba įstaiga per du su puse mėnesio Audito Rūmams praneša savo atsakymus, kuriuos ji nori pateikti dėl minėtų pastabų.</p> <p>Audito Rūmai galutinį konkrečios specialiosios ataskaitos variantą patvirtina kitą mėnesį, gavę susijusios institucijos arba įstaigos atsakymus.</p> <p>Specialiosios ataskaitos kartu su atitinkamų institucijų arba įstaigų atsakymais nedelsiant perduodamos Europos Parlamentui ir Tarybai, kurių kiekviena sprendžia, prireikus kartu su Komisija, kokių veiksmų reikia imtis.</p> <p>Audito Rūmai imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad kiekvienos susijusios institucijos arba įstaigos atsakymas į jos pastabas būtų paskelbtas šalia arba po kiekvienos pastabos, su kuria jis susijęs.</p>	<p style="text-align: center;">144 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Audito Rūmų specialiosios ataskaitos</p> <p>1. Audito Rūmai atitinkamai institucijai arba įstaigai perduoda pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų atspindėti specialiojoje ataskaitoje. Šios pastabos lieka konfidencialios. ir joms taikoma prieštaravimo procedūra.</p> <p>Atitinkama institucija arba įstaiga per du su puse mėnesio Audito Rūmams praneša savo atsakymus, kuriuos ji nori pateikti dėl minėtų pastabų.</p> <p>Audito Rūmai galutinį konkrečios specialiosios ataskaitos variantą patvirtina kitą mėnesį, gavę susijusios institucijos arba įstaigos atsakymus.</p> <p>Specialiosios ataskaitos kartu su atitinkamų institucijų arba įstaigų atsakymais nedelsiant perduodamos Europos Parlamentui ir Tarybai, kurių kiekviena sprendžia, prireikus kartu su Komisija, kokių veiksmų reikia imtis.</p> <p>Audito Rūmai imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad kiekvienos susijusios institucijos arba įstaigos atsakymas į jos <u>jų</u> pastabas būtų paskelbtas šalia arba po kiekvienos pastabos, su kuria jis susijęs <u>kartu su ataskaita.</u></p>
<p style="text-align: center;">185 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Finansinis pagrindų reglamentas, taikomas agentūroms ir įstaigoms, įsteigtoms pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį</p> <p>1. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisija priima finansinį pagrindų reglamentą, taikomą šia Sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi įsteigtoms įstaigoms, kurios turi juridinio asmens statusą ir gauna iš Sąjungos biudžeto mokamas išmokas.</p> <p>[...]</p>	<p style="text-align: center;">185 straipsnis</p> <p style="text-align: center;">Finansinis pagrindų reglamentas, taikomas agentūroms ir įstaigoms, įsteigtoms pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį</p> <p>1. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį <u>ir pasiūlytą su Audito Rūmais,</u> Komisija priima finansinį pagrindų reglamentą, taikomą šia Sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi įsteigtoms įstaigoms, kurios turi juridinio asmens statusą ir gauna iš Sąjungos biudžeto mokamas išmokas.</p> <p>[...]</p>

Komisijos pakeistas tekstas	Audito Rūmų pasiūlymas
<p>4. Jeigu 1 dalyje nurodytame pagrindiniame teisės akte, kuriuo įsteigiama įstaiga, nenumatyta kitaip, Audito Rūmai patikrina šios įstaigos įplaukų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą iki tol, kol jos ataskaitos konsoliduojamos su Komisijos ataskaitomis. Šis patikrinimas paremtas nepriklausomo išorės auditoriaus, kurį paskyrė įstaiga ir kurio užduotis – patikrinti, ar įstaigos ataskaitos atitinka šio reglamento 123 straipsnį, parengta audito ataskaita.</p>	<p>4. Jeigu 1 dalyje nurodytame pagrindiniame teisės akte, kuriuo įsteigiama įstaiga, nenumatyta kitaip, Audito Rūmai patikrina šios įstaigos įplaukų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą iki tol, kol jos ataskaitos konsoliduojamos su Komisijos ataskaitomis. Šis patikrinimas paremtas nepriklausomo išorės auditoriaus, kurį paskyrė įstaiga ir kurio užduotis – patikrinti, ar įstaigos ataskaitos atitinka šio reglamento 123 straipsnį, parengta audito ataskaita.</p> <p>4. <u>Kiekviena 1 dalyje nurodyta įstaiga, gavusi Audito Rūmų pritarimą, pagal sutartį paskiria nepriklausomą auditorių, kurio užduotis – patikrinti, ar įstaigos ataskaitos atitinka šio reglamento 123 straipsnį ir Audito Rūmams prižiūrint atlikti šios įstaigos įplaukų ir išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo analizę. Audito Rūmai išnagrinėja šio nepriklausomo auditoriaus parengtą ataskaitą. Audito Rūmai, rengdami savo nuomonę ir atlikdami bet kokias jų manymu reikalingas procedūras, gali remtis nepriklausomo auditoriaus ataskaita.</u></p>
<p style="text-align: center;"><i>185a straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Finansinio reglamento modelis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms</p> <p>Juridinio asmens statusą turinčios įstaigos, įsteigtos pagrindiniu teisės aktu, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę pagal 53 straipsnio 1 dalies 2 punkto <i>e papunktį, priima savo finansines taisykles.</i></p> <p>Šias taisykles turi sudaryti principai, kurie būtini, siekiant užtikrinti patikimą Sąjungos lėšų finansinį valdymą, ir kuriems įtakos visų pirma turėjo dabartinio reglamento 53b straipsnis ir kurie turi būti išdėstyti finansinio reglamento modelyje, kurį turi priimti Komisija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį.</p> <p>183aa, 183ab ir 183ac straipsnių nuostatos šiam straipsniui taikomos <i>mutatis mutandis.</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>185a straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Finansinio reglamento modelis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms</p> <p>Juridinio asmens statusą turinčios įstaigos, įsteigtos pagrindiniu teisės aktu, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę pagal 53 straipsnio 1 dalies 2 punkto <i>e papunktį, priima savo finansines taisykles.</i></p> <p>Šias taisykles turi sudaryti principai, kurie būtini, siekiant užtikrinti patikimą Sąjungos lėšų finansinį valdymą, ir kuriems įtakos visų pirma turėjo dabartinio reglamento 53b straipsnis ir kurie turi būti išdėstyti finansinio reglamento modelyje, kurį <u>pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį</u> turi priimti Komisija <u>pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, pasikonsultavusi su Audito Rūmais.</u></p> <p>183aa, 183ab ir 183ac straipsnių nuostatos šiam straipsniui taikomos <i>mutatis mutandis.</i></p>

KLAIĐŲ IŠTAISYMAS**Audito Rūmų 2009 finansinių metų metinės biudžeto vykdymo ataskaitos su institucijų atsakymais klaidų ištaisymas**

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys C 303, 2010 m. lapkričio 9 d.)

(2010/C 334/02)

158 ir 159 puslapiai, 6.4 priedas pakeičiamas šia lentele:

„6.4 PRIEDAS

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNES PASTABAS, SUSIJUSIAS SU IŠORĖS PAGALBA, VYSTYMU IR PLĖTRA

Audito Rūmų pastaba	Vykdėti veiksmai	Audito Rūmų analizė	Komisijos atsakymas
Išorės santykiai ir vystymas			
1. ES finansuojamus projektus įgyvendinančių organizacijų stebėseną ir pagalbą joms			
<p>Ex ante patikrų atveju buvo nustatyta trūkumų, tarp jų – nepakankama ES finansuojamus projektus įgyvendinančių organizacijų stebėseną ir pagalbą joms.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.22 ir 8.35 dalys)</p>	<p>Parengtas įgyvendinančioms organizacijoms skirtas finansų valdymo priemonių rinkinys.</p>	<p>Žr. ataskaitos apie EPF 4 priedo 2 eilutę.</p>	<p>2010 m. <i>EuropeAid</i> baigs rengti įgyvendinančioms organizacijoms skirtą finansų valdymo priemonių rinkinį ir pateiks jį naudotojams.</p>
2. Biudžetinės paramos mokėjimai			
<p>Ex ante patikrų atveju nustatyta su biudžetinės paramos mokėjimais susijusių trūkumų procedūrose, skirtose patikrinti, kaip laikomasi mokėjimo sąlygų.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.22 dalis)</p>	<p>Komisijos tarnybų plataus masto informuotumas apie poreikį užtikrinti geriau struktūruotą ir formalizuotą metodą vertinant biudžetinės paramos mokėjimus, įskaitant finansų ir sutarčių srities personalo atliekamo tikrinimo vaidmens patvirtinant mokėjimus sustiprinimą.</p>	<p>Žr. ataskaitos apie EPF 4 priedo 9 eilutę.</p>	<p><i>EuropeAid</i> spręs šią problemą persvarstydama biudžetinės paramos gaires ir rengdama pasiūlytų veiksmų tarpusavio vertinimo proceso ataskaitą (kokybės užtikrinimo grupė) – tą numatyta padaryti 2011 m.</p>
3. Išorės auditų sistema			
<p>Audito Rūmai pažymėjo, kad patobulėjo išorės auditų, kurie yra viena svarbiausių <i>EuropeAid</i> vidaus kontrolės sistemos sudėtinių dalių, naudojimo metodika. Tačiau jie daro išvadą, kad ši kontrolės priemonė, imant apskritai, vis dar yra „iš dalies veiksminga“.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.23–8.24 dalys)</p>	<p>Nuo 2007 m. pradėtos vykdyti su įdiegta audito metodika susijusios reformos buvo papildytos reikšmingais metinio audito plano metodikos patikslinimais.</p>	<p>Žr. ataskaitos apie EPF 4 priedo 3 eilutę.</p>	<p>Komisija sutinka, kad audito planavimo srityje padaryta didelė pažanga.</p>
4. Rizikos valdymo procesas			
<p>Nustatyta, kad rizikos valdymo procesas yra „iš dalies veiksmingas“.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.23 dalis)</p>	<p>Ir toliau dedamos pastangos didinti informuotumą apie rizikos valdymo procesą.</p>	<p>Rizikos valdymo procesas buvo įvertintas kaip „iš esmės veiksmingas“.</p>	<p>2009 m. peržiūrėta visa <i>EuropeAid</i> rizikos valdymo metodika, visiems skyriams surengti privalomi informuotumo didinimo šioje srityje mokymai.</p>

Audito Rūmų pastaba	Vykdėti veiksmai	Audito Rūmų analizė	Komisijos atsakymas
5. Ex post kontrolė			
<p>Buvo nustatyta rimtų DG RELEX priežiūros ir kontrolės sistemų, skirtų užtikrinti operacijų tvaringumą, ex post kontrolės komponento trūkumų.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.25 dalis)</p>	<p>Vykdyta atidesnė ex post kontrolės metinių planų įgyvendinimo stebėseną.</p>	<p>Nepaisant iki šiol dėtų pastangų ir pasiektos pažangos, vis dar yra reikšmingų trūkumų, kuriuos reikia pašalinti.</p>	<p>Atsižvelgdamas į gautas rekomendacijas dėl ex post kontrolės, Išorės santykių (RELEX) generalinis direktoratas imasi atitinkamų priemonių.</p>
Plėtra			
6. Vidaus audito skyrius (VAS)			
<p>Buvo pažymėta, kad vidaus audito skyriaus daugia- metė programa nebuvo pakankamai išbaigta.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.27 dalis)</p>	<p>2009 m. vidaus audito skyrius parengė savo veiklos daugiametę programą.</p>	<p>Audito Rūmai mano, kad į šią pastabą DG ELARG atsižvelgė tinkamai.</p>	
7. Centralizuotai valdomų projektų ex post kontrolė			
<p>Buvo pažymėta, kad DG ELARG neturėjo centrali- zuotai valdomiems projektams skirtos konkrečios ex post kontrolės strategijos.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.27 dalis)</p>	<p>2009 m. DG ELARG parengė centralizuotai valdomiems projektams skirtą ex post kontrolės strategiją.</p>	<p>Audito Rūmai palankiai vertina DG ELARG inicia- tyvą, tačiau naujoji strategija bus praktiškai įgyvendinta tik 2010 m. Vis dar reikia įvertinti šios strategijos veiksmingumą.</p>	<p>Pradėjus taikyti naująją strategiją, jau pasiekta pirmųjų teigiamų rezultatų.</p>
8. Galimi pažeidimai dviem agentūroms valdant Phare lėšas Bulgarijoje			
<p>Buvo pažymėta, kad išlieka esminiai trūkumai, susiję su galimais pažeidimais dviem agentūroms valdant Phare lėšas Bulgarijoje.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.28 dalis)</p>	<p>2009 m. po to, kai Bulgarijos valdžios institucijos ėmėsi taisomųjų veiksmų, DG ELARG atšaukė sprendimą laikinai sustabdyti Bulgarijai skirtus mokėjimus.</p>	<p>DG ELARG vis dar turi skirti ypatingą dėmesį tolesnei po įstojimo skiriamų lėšų įsisavinimo Bulgarijoje priežiūrai.</p>	<p>Bulgarijai po įstojimo skirtų lėšų panaudojimas bus toliau atidžiai stebimas, kol visos programos bus užbaigtos.</p>
Humanitarinė pagalba			
9. Vidaus audito skyrius (VAS)			
<p>2008 m. vidaus audito skyrius vis dar nedirbo visu pajėgumu dėl veiklos perkėlimo iš <i>EuropeAid</i> vidaus audito skyriaus.</p> <p>(2008 m. metinės ataskaitos 8.29 dalis)</p>	<p>2009 m. vidaus audito skyriuje buvo įdarbinta pakankamai darbuotojų; buvo įgyvendinta visus metus apimanti darbo programa.</p>	<p>DG ECHO vidaus audito skyrius veikia tinkamai ir teikia patikinimą DG ECHO generaliniam direktoriui."</p>	

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT